

کارگاه جستجو در منابع الکترونیک

ارائه دهنده: رعنا کوثری

(کارشناس ارشد کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی - رئیس کتابخانه مرکزی)

▶ چرا جستجو در منابع الکترونیک مهم است؟

▶ تغییر محل های اطلاعاتی در طول زمان

▶ مفهوم شبکه

▶ انواع شبکه

اینترانت

اینترنت ← وب بزرگترین شبکه اینترنتی

وب مرئی

وب نامرئی

نتیجه گیری: با فراگیری مهارت های جستجو می توان تا حد امکان از وب نامرئی بهره گرفت.

▶ سرعت رشد وب

- ▶ در طول ۲۴ ساعت نزدیک به ۱۵۰۰۰۰ صفحه به وب افزوده می شود.
- ▶ این سرعت در حیطه علوم پزشکی بسیار بیشتر احساس می شود؛
- ▶ نیمه عمر علوم فنی : ۱/۵ - ۱ سال
- ▶ علوم اجتماعی : ۱۰ سال
- ▶ علوم پزشکی تنها ۶ ماه
- ▶ نتیجه گیری: برای دستیابی به موقع به اطلاعات صحیح و معتبر لازم است که با سواد اطلاعاتی باشیم.

▶ همه پژوهشگران به دلایل مشخصی نتایج پژوهش های خود را منتشر می کنند.

Literature Review

▶ مرور متون چیست؟

فرایند جستجو، بازیابی، ارزیابی و تحلیل تمام مطالب منتشر شده درباره یک موضوع خاص که توسط محققین و پژوهشگران معتبر انجام شده است.

▶ چه زمانی باید به مرور متون پرداخت؟

در زمان تهیه پروپزال طرح تحقیقاتی، مقاله و..... به مرور متون می پردازیم

▶ اهمیت مرور متون

آگاهی از روش هایی که پژوهش های پیشین بکار گرفته اند.
آگاهی از ابزارهایی که پژوهش های پیشین بکار برده اند.
آگاهی از نتایج پژوهش های پیشین
اجتناب از کاستی های پژوهش ها پیشین

▶ چگونه به مرور متون پردازیم؟

ابتدا موضوع پژوهش را تعیین کرده و استراتژی جستجوی مناسب برای آن را طراحی می کنیم
مدارک مرتبط با موضوع پژوهش را بازیابی می کنیم
مدارک بازیابی شده را ارزیابی کرده
درباره یافته ها و نتایج متون مربوطه بحث کرده و آنها را به نگارش در می آوریم.

نتیجه گیری: ▶

ما در این کارگاه به این مراحل می پردازیم:
طراحی استراتژی جستجوی مناسب
بازیابی مدارک مرتبط با موضوع پژوهش
ارزیابی مدارک بازیابی شده

► منابع اطلاعاتی (Information Resources):

۱. دانش پایه: کتاب

۲. دانش روزآمد: مجلات و نشریات ادواری

منابع اطلاعاتی داخلی: www.iranmedex.com

منابع اطلاعاتی بین المللی: www.PubMed.com

► ما برای دستیابی به اطلاعات مختلف از ابزارها و منابع متفاوتی استفاده می کنیم.

► یکی از این ابزارها **موتورهای جستجو** هستند.

▶ آشنایی با موتور جستجو

▶ موتورهای جستجو چگونه عمل می کنند؟

▶ ۱. spider (عنکبوت) یا crawler (خزنده)

▶ ۲. indexer (بایگانی کننده)

▶ ۳. Database (پایگاه داده)

▶ ۴. Ranker (سیستم رتبه بندی) ← بخش محرمانه خاص هر موتور جستجو

▶ چند نمونه موتور جستجو:

▶ www.answer.com

▶ www.Google.com

▶ www.NorthernLight.com

▶ www.Jostejoogar.com

▶ www.Elmnet.ir

موتور جستجوهای فارسی

► یکی از منابع اطلاعاتی که مورد استفاده ما قرار می گیرند پایگاههای اطلاعاتی هستند.

► **تعریف پایگاه اطلاعاتی:**

مجموعه ای از داده ها با ساختار یکسان که یکجا گردآوری شده باشد یک پایگاه اطلاعاتی را تشکیل می دهند.

▶ انواع Database (پایگاه اطلاعاتی):

▶ ۱. پایگاههای اطلاعاتی عمومی (General Databases):

- در حیطه علوم پزشکی مانند: Medline

- در حیطه تمامی علوم مانند: ISI web of science, Scopus

▶ ۲. پایگاههای اطلاعاتی اختصاصی (specialized Databases) مانند:

Chemical Abstracts

▶ - پایگاه‌های استنادی (Citations Databases) مانند:

ISI Web of sciences

Scopus

Google scholar

▶ - پایگاه‌های کتابشناختی (Bibliographic Databases) مانند:

PubMed

▶ - پایگاه‌های ارائه دهنده متن کامل مانند: sciencedirect

چگونه یک جستجوی صحیح انجام دهیم؟

▶ ۱. منابع اطلاعاتی مناسب را انتخاب کنید:

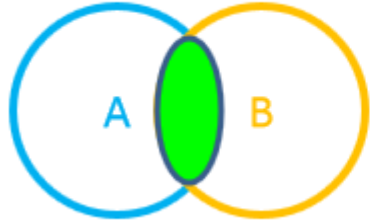
- ابتدا در ISI, Scopus, PubMed (پایگاههای اطلاعاتی عام)
جستجو کرده (در صورت وجود پایگاههای تخصصی در آن ها به
جستجو می پردازیم)

► ۲. نیاز اطلاعاتی خود را به زبان سیستم بر می گردانیم:

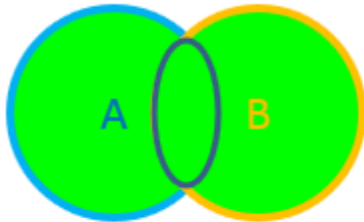
- کلیدواژه های نمایش دهنده موضوع اصلی را انتخاب کرده
 - حروف بازدارنده را وارد نمی کنیم
 - جستجو را از خاص ترین حالت ممکن آغاز می کنیم
- استفاده از عملگرهای مختلف در جستجو کمک کننده است.

رایج ترین عملگرها:

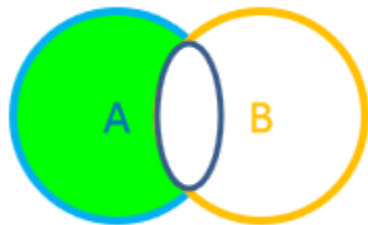
AND: عملگر جمع منطقی، اشتراک کلیدواژه ها (عملگر پیش فرض گوگل عمومی)

A AND B
Surgery AND Brain

A OR B
Children OR Adolescents

A NOT B
Human NOT Animals

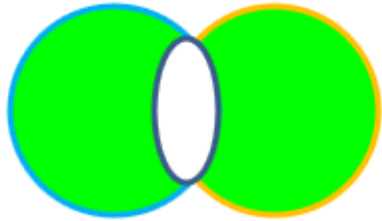
OR: اجتماع کلیدواژه ها

NOT: تفریق منطقی

Children XOR Adolescents =

:XOR

(Children OR Adolescents) NOT (Children AND Adolescents)

دیگر عملگرها:....., cotation ,Near ,wildcard ,truncation

۳. در صورت صحیح بودن جستجو از میان مدارک بازیابی شده مدارک مرتبط را بکار می بریم.

۴. در صورت نیاز جستجو را اصلاح می کنیم.

تمرین ▶

▶ در PubMed جستجو کنید:

پیشگیری از دیابت حاملگی

استفاده از هورمون درمانی در درمان تومور بدخیم در

کودکان

درمان سرطان کبد در مردان

◀ [PubMed Quick Start Guide](#) ▶ جدول برجسب ها (tags) ▶

Search Field Descriptions and Tags

◀ ارسال نتایج جستجو به اند نوت ▶

◀ [Journals in NCBI Databases](#) ▶ یافتن مجلات پابمد ▶

◀ تاریخچه جستجو (search history) ▶

► **سرویس Alert چیست؟** سرویس آگاهی رسان

► **انواع آن کدام است؟**

► می توان نتایج یک جستجوی خاص را در بازه زمانی مشخصی دریافت کرد.

► می توان جدیدترین مدارک و منابع و خدمات اضافه شده به پایگاه را دریافت کرد.

سرویس Alert در پایگاه PubMed

▶ Google scholar

▶ جستجوی پیشرفته

▶ My library

▶ My profile

▶ Google

▶ چگونه یک مقاله را دانلود کنیم؟

▶ چگونه فایل هایی با فرمت خاص را دانلود کنیم؟

▶ چگونه از گوگل برای جستجو در پایگاه های داخلی کمک بگیریم؟

▶ انواع دسترسی ها به منابع الکترونیک از نظر هزینه:

- منابع اشتراکی (دریافت هزینه در قبال ارائه خدمات)

- منابع با دسترسی آزاد

نمونه هایی از پایگاههای ارائه دهنده دسترسی های آزاد:

- ▶ www.Doaj.org (indexes and provides access to high quality, open access, peer-reviewed journals)
- ▶ www.Doabooks.org
- ▶ www.Freemedicaljournals.com
- ▶ www.pdfdrive.net
- ▶ <http://gen.lib.rus.ec/>

دسترسی به پایان نامه ها ▶

بانک اطلاعاتی پایان نامه های علوم پزشکی کشور
<http://thesis.research.ac.ir>
ایرانداک

داخلي ▶

www.proquest.com

www.dart-Europe.eu

<https://etd.ohiolink.edu/>

خارجی ▶

پایگاه های اطلاعاتی داخلی ►

<http://idml.research.ac.ir/>

<http://www.sid.ir/>

www.magiran.com

www.civilica.com

www.noormags.com

www.isc.gov.ir

www.elmnet.ir

موتور جستجوی علمی داخلی

▶ در بانک مقالات پزشکی ایران جستجو کنید:

▶ وضعیت سواد سلامت در دانشجویان

▶ درمان سرطان معده در بزرگسالان

▶ بیماری ام اس

▶ در پایگاه اطلاعاتی SID جستجو کنید

▶ چگونه از گوگل برای جستجو در پایگاه های داخلی استفاده کنیم؟

کنفرانس های داخل کشور ▶

www.civilica.com

کنفرانس های خارج از کشور ▶

<https://www.conference-service.com/conferences/medicine.html>

<https://www.medical.theconferencewebsite.com/>

▶ مجلات معتبر

▶ در حال حاضر معتبرترین شاخص ارزیابی مجلات شاخص IF (یا IIF) است. (JIF=Journal Impact Factor)

▶ این شاخص در Database ← Journal Citation Report (JCR) از پایگاه ISI و تنها برای مجلات نمایه شده در ISI Web Of Science ارائه می شود.

تعداد استنادات تعلق گرفته به مقالات منتشر شده مجله در سال
مورد محاسبه

IF= _____

تعداد مقالات منتشر شده مجله در دو سال قبل از آن

جستجوی مجلات نمایه شده در ISI WOS

digilib.dums@gmail.com